

Het is weer voorbij die mooie zomer!

*'Het is weer voorbij die mooie zomer
Die zomer die begon zo wat in mei
Ah, je dacht dat er geen einde aan kon komen
Maar voor je 't weet is heel die zomer
Al weer lang voorbij'**

Bovenstaande tekst is het refrein van uit het nummer: 't Is weer voorbij die mooie zomer. Dit nummer van Gerard Cox uit 1973* en past denk ik goed bij onze bijna afgelopen zomer.

Ik ben geboren in een zeer warme zomer. Volgens overlevering was ik de bruinste baby op het consultatiebureau. Ook schijnt de zomer van 1976 heel warm te zijn geweest. Dit staat me niet meer zo bij, maar zeker is dat het deze afgelopen zomer wel heel erg warm was. Of beter gezegd warm en heel erg droog. Dit warme en droge weer heeft voordelen, veel mensen gingen bijvoorbeeld in eigen land op vakantie. De campings in Nederland hebben een topjaar achter de rug. Te lang droog en warm is echter niet voor iedereen goed, met name voor de boeren. Sproeien is dan meestal een prima oplossing, maar als dat niet kan of mag, heb je een echt probleem.

Nederland is een land dat altijd gevochten heeft tegen het water. Denk maar aan 1953, de watersnoodramp. We zijn daarna wereldbekend geworden om onze Deltawerken. Nu komt er een nieuwe uitdaging bij. Niet alleen moeten we ons beschermen tegen het water, we moeten ook gaan nadenken over het beter opvangen en managen ervan. Hoe kunnen we in tijden van overvloed water goed beheersen en opslaan? En hoe kunnen we bij een tekort weer gebruik maken van de buffers die we hebben aangelegd?

Opvallend was dat na zes of zeven weken geen neerslag het zoute zeewater een probleem ging vormen door steeds verder landinwaarts te dringen en op die manier voor nog grotere problemen voor o.a. de gewassen op het land te zorgen. En wat bleek? Er lag bij de waterschappen gewoon een protocol klaar omdat men dit probleem al had zien aankomen. Ergens werd een gemaal in werking gesteld dat miljoenen liters zoet water een andere kant op ging pompen. Gevaar geweken!

Ik heb ook nog even naar [de 17 werelddoelen](#) gekeken om na te gaan of hier een doel in staat over recht op voldoende zoetwater voor iedereen. Waarschijnlijk komt doel 6 het dichtste in de buurt: Schoon drinkwater en goede sanitaire voorzieningen voor iedereen. Verder wordt er ook gesproken in doel 14 over gezonde oceanen, zeeën en rivieren.

Als de klimatologen gelijk krijgen en dat we steeds meer van dit soort extreem weer krijgen, dan zou een te kort aan water nog wel eens een heel groot probleem of uitdaging kunnen worden, ook in ons waterrijke Nederland.

Wat te doen? Geen paniek, gelukkig hebben we al heel veel kennis op het gebied van water en watermanagement. En we hebben zelfs een koning die deze studie heeft gedaan. Dan moet het zeker goed komen, toch?

Met vriendelijke groet,
Jan